

Inhoudsopgave

VOORWOORD	2
INLEIDING	3
SCHEMATISCH OVERZICHT	5
Opmerkingen vooraf	5
Wonen in Nederland	6
Wonen in België	7
WETTEKSTEN	9
Artikelen 13 t/m 17 bis EG-Verordening 1408/71	9
Bijlage VII EG-Verordening 1408/71	15
BEGRIPPEN	17
Europa	17
Grensarbeider	17
Derdelander	17
Detacheren	17
Thuis- of telewerken	17
Ambtenaar	17
Werknemer of zelfstandige	18
Nederland	18
Ambtenaar	18
Directeur-grotaandeelhouder	18
Commissaris	19
België	19
Ambtenaar	19
Directeur- grotaandeelhouder	19
Commissaris	19
Zelfstandige	19
HOE KUNT U ONS BEREIKEN	21

Voorwoord

Nationale en internationale wetgeving wordt voortdurend aangepast aan de tijd waarin we leven. Een tijd waarin we ons steeds minder laten beperken door landsgrenzen en steeds meer de voordelen van het wonen of werken buiten de grenzen ontdekken. Een tijd waarin het, door de ontwikkelingen in de automatisering, steeds minder uitmaakt waar we wonen om ons werk te kunnen doen. We gaan daardoor andere prioriteiten stellen en hebben daarbij behoefte aan veel informatie. Goed, snel en betrouwbaar.

Onze brochure "Welke Wetgeving" is inmiddels een begrip in "grensarbeidersland". Daar is BBZ trots op. Voor u ligt een geheel vernieuwde versie. Deze versie is aangepast aan de laatste ontwikkelingen en uitgebreid met een aantal begrippen. "Welke Wetgeving" is daardoor nog meer een leidraad bij het vaststellen van de toepasselijke wetgeving bij vele verschillende grensoverschrijdende situaties rond de Nederlands-Belgische grens.

Inleiding

"Welke Wetgeving" is een leidraad door de doolhof van de Europese regelgeving voor de sociale zekerheid.

De basis wordt gevormd door schematische overzichten van vele verschillende situaties. Uitgangspunt daarbij is het woonland. Per situatie wordt aangegeven welke wetgeving van toepassing is.

Daarnaast is de letterlijke tekst van de belangrijkste artikelen van de EG-Verordening 1408/71 opgenomen. U kunt daardoor de artikelen die in de schematische overzichten worden vermeld nalezen.

Tenslotte vindt u in het laatste hoofdstuk een aantal begrippen die nogal eens voor verwarring zorgen. Onder het kopje "Europa" vindt u onder andere informatie over de uitbreiding van de personele werkingssfeer van de EG-Verordening 1408/71 met de zogenaamde "derde-landers". Onder de kopjes "Nederland" en "België" vindt u uitleg rond de aparte status van de zelfstandige, de ambtenaar, de directeur-grotaandeelhouder en de commissaris.

Schematisch overzicht

OPMERKINGEN VOORAF

In EG-VO 574/72, art. 10 ter tot en met 14 zijn de uitvoeringsbepalingen opgenomen van art. 13 tot en met 17 EG-VO 1408/71.

Wordt er gelijktijdig in Nederland en België gewerkt, dan moet een ‘verklaring toepasselijke wetgeving’ worden afgegeven. Voor meer informatie hierover kunt u contact met ons opnemen.

De verklaringen moet u aanvragen bij de bevoegde instantie in het woonland.

– Voor Nederland: Sociale Verzekeringsbank, afdeling Internationale Detachering
www.svb.nl
tel. (00 31) – (0)20 656 52 77

– Voor België: Rijksdienst Sociale Zekerheid
www.onssrszls.fgov.be
tel. (00 32) – (0)2 509 37 89
(00 32) – (0)2 509 27 94 bij toepassing van art. 17 van EG-VO 1408/71

WONEN IN NEDERLAND

Situatie	Werkzaam in Nederland als:	Werkzaam in België als:	Ingevolge:
1	–	Loontrekkende	Art. 13 lid 2 sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden
2	–	Zelfstandige	Art. 13 lid 2 sub b EG-VO 1408/71 Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
3	–	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 13 lid 2 sub a en b EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
4	Loontrekkende	Zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71, juncto bijlage VII EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
5	Loontrekkende en zelfstandige	Zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
6	Zelfstandige	Zelfstandige	Art. 14 bis lid 2 EG-VO 1408/71 uitsluitend Nederlandse volksverzekeringswetten
7	Zelfstandige	Loontrekkende	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
8	Zelfstandige	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
9	Loontrekkende	Loontrekkende	Art. 14 lid 2 sub b onder i EG-VO 1408/71 volledig Nederlandse wetgeving
10	Loontrekkende en zelfstandige	Loontrekkende	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
11	Loontrekkende	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving voor de werkzaamheden als loontrekkende en het Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen voor de activiteit als zelfstandige
12	Loontrekkende en zelfstandige	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
13	Ambtenaar uitgezonden naar EU-lidstaat	-	Art. 13 lid 2 sub d EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
14	Ambtenaar	Loontrekkende of zelfstandige	Art. 14 lid 2 sub b EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
15	Ambtenaar	Ambtenaar	Art. 14 septies EG-VO 1408/71 Belgische en Nederlandse wetgeving
16	Loontrekkende of zelfstandige	Ambtenaar	Art. 14 sexies EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving

WONEN IN BELGIË

Situatie	Werkzaam in Nederland als:	Werkzaam in België als:	Ingevolge:
17	–	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 13 lid 2 sub a en b EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
18	Loontrekkende	–	Art. 13 lid 2 sub a EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
19	Zelfstandige	–	Art. 13 lid 2 sub b EG-VO 1408/71 uitsluitend Nederlandse volksverzekeringen
20	Loontrekkende en zelfstandige	–	Art. 13 lid 2 sub a en b EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving
21	Loontrekkende	Zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71, juncto bijlage VII onder 1 EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
22	Loontrekkende en zelfstandige	Zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71, juncto bijlage VII onder 1 EG-VO 1408/71 Nederlandse wetgeving voor de werkzaamheden als loontrekkende en het Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen voor de activiteit als zelfstandige
23	Zelfstandige	Zelfstandige	Art. 14 bis lid 2 EG-VO 1408/71 Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
24	Zelfstandige	Loontrekkende	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
25	Zelfstandige	Loontrekkende + zelfstandige	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden + Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen
26	Loontrekkende	Loontrekkende	Art. 14 lid 2 sub b onder i EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden
27	Loontrekkende en zelfstandige	Loontrekkende	Art. 14 quater sub a EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor de werkzaamheden als zelfstandige, Belgische wetgeving voor loontrekkenden voor de werkzaamheden als loontrekkende
28	Loontrekkende	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 14 quater sub b juncto bijlage VII EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving voor loontrekkenden en het Belgisch sociaal statuut voor de zelfstandigen voor de activiteit als zelfstandige
29	Loontrekkende en zelfstandige	Loontrekkende en zelfstandige	Art. 14 quater sub b EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving
30	-	Ambtenaar uitgezonden naar EU-lidstaat	Art. 13 lid 2 sub d EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving
31	Loontrekkende of zelfstandige	Ambtenaar	Art. 14 sexies EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving
32	Ambtenaar	Ambtenaar	Art. 14 septies EG-VO 1408/71 Belgische en Nederlandse wetgeving
33	Ambtenaar	Loontrekkende of zelfstandige	Art. 14 lid 2 sub b EG-VO 1408/71 Belgische wetgeving

Wetteksten

ARTIKELN 13 T/M 17 BIS EG-VERORDENING 1408/71

Artikel 13

Algemene regels

1. Onder voorbehoud van de artikelen 14 quater en 14 septies zijn degenen op wie deze verordening van toepassing is, slechts aan de wetgeving van één enkele Lid-Staat onderworpen. De toe te passen wetgeving wordt overeenkomstig de bepalingen van deze titel vastgesteld.
2. Onder voorbehoud van de artikelen 14 tot en met 17:
 - a) is op degene die op het grondgebied van een Lid-Staat werkzaamheden in loondienst uitoefent, de wetgeving van die Staat van toepassing zelfs indien hij op het grondgebied van een andere Lid-Staat woont of indien de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever waarbij hij werkzaam is, zich bevindt op het grondgebied van een andere Lid-Staat;
 - b) is op degene die op het grondgebied van een Lid-Staat werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent, de wetgeving van die Staat van toepassing zelfs indien hij op het grondgebied van een andere Lid-Staat woont;
 - c) is op degene die zijn beroepswerkzaamheden uitoefent aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een Lid-Staat vaart, de wetgeving van die Staat van toepassing;
 - d) is op ambtenaren en met hen gelijkgestellten, de wetgeving van toepassing van de Lid-Staat waaronder de dienst waarbij zij werkzaam zijn, ressorteert;
 - e) is op degene die wordt opgeroepen of opnieuw wordt opgeroepen voor militaire dienst of vervangende burgerdienst in een Lid-Staat, de wetgeving van die Staat van toepassing. Indien toepassing van deze wetgeving afhankelijk is van het vervullen van tijdvakken van verzekering voor de opkomst in of na het verlaten van de militaire of de vervangende burgerdienst, worden de tijdvakken van verzekering welke krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat zijn vervuld, voor zover nodig, in aanmerking genomen alsof het tijdvakken van verzekering betrof, vervuld krachtens de wetgeving van eerstbedoelde Staat. De werknemer of zelfstandige die voor militaire dienst of vervangende burgerdienst wordt opgeroepen of opnieuw wordt opgeroepen, behoudt de hoedanigheid van werknemer of zelfstandige;
 - f) is op degene die ophoudt onderworpen te zijn aan de wettelijke regeling van een Lid-Staat zonder dat hij op grond van één van de in de voorgaande punten genoemde regels of van één van de in de artikelen 14 tot en met 17 bedoelde uitzonderingen of bijzondere regels aan de wettelijke regeling van een andere Lid-Staat wordt onderworpen, de wettelijke regeling van toepassing van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan hij woont overeenkomstig de bepalingen van deze wettelijke regeling alleen.

Artikel 14**Bijzondere regels voor personen in loondienst, met uitzondering van zeelieden**

Ten aanzien van de toepassing van de in artikel 13, lid 2, sub a, neergelegde regel gelden de volgende uitzonderingen en bijzonderheden:

- 1 a) Op degene die op het grondgebied van een Lid-Staat werkzaamheden in loondienst verricht voor een onderneming waaraan hij normaal verbonden is, en door deze onderneming gedetacheerd wordt op het grondgebied van een andere Lid-Staat teneinde aldaar voor haar rekening arbeid te verrichten, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Lid-Staat van toepassing, mits de te verwachten duur van die arbeid niet meer dan twaalf maanden bedraagt en hij niet wordt uitgezonden ter vervanging van een andere persoon wiens detachering beëindigd is.
 - b) indien de te verrichten arbeid door onvoorziene omstandigheden de oorspronkelijk voorziene tijdsduur overschrijdt en meer dan twaalf maanden duurt, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Lid-Staat van toepassing tot aan de beëindiging van die arbeid, mits de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de betrokkene gedetacheerd is, of het door deze autoriteit aangewezen lichaam, hiervoor toestemming verleent; deze toestemming moet vóór het einde van het oorspronkelijke tijdvak van twaalf maanden worden aangevraagd. Deze toestemming mag echter niet voor een langer tijdvak dan twaalf maanden worden verleend.
2. Op degene die op het grondgebied van twee of meer Lid-Staten werkzaamheden in loondienst pleegt uit te oefenen, wordt de toepasselijke wetgeving als volgt vastgesteld:
- a) Op degene die behoort tot het rijdend, varend of vliegend personeel van een onderneming welke voor rekening van anderen of voor eigen rekening internationaal vervoer van personen of goederen per spoor, over de weg, door de lucht of over de binnenwateren verricht en op het grondgebied van een Lid-Staat haar zetel heeft, is de wetgeving van laatstbedoelde Staat van toepassing. Niettemin:
 - i) is op degene die werkzaam is bij een filiaal of een vaste vertegenwoordiging welke die onderneming heeft op het grondgebied van een andere Lid-Staat dan die, op het grondgebied waarvan zij haar zetel heeft, de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zich dat filiaal of die vaste vertegenwoordiging bevindt, van toepassing;
 - ii) is op degene die in hoofdzaak werkzaam is op het grondgebied van een andere Lid-Staat waar hij woont, de wetgeving van die Staat van toepassing, zelfs indien de onderneming waarbij hij werkzaam is, noch haar zetel, noch een filiaal, noch een vaste vertegenwoordiging op dit grondgebied heeft;
 - b) Op andere personen dan die bedoeld in sub a is van toepassing:
 - i) de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied van de Lid-Staat waarvan zij wonen, indien zij een deel van hun werkzaamheden op dit grondgebied uitoefenen of indien zij verbonden zijn aan meer dan één onderneming of meer dan één werkgever die hun zetel of domicilie op het grondgebied van verschillende Lid-Staten hebben;
 - ii) de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de zetel van de onderneming of het domicilie van de werkgever waarbij zij werkzaam zijn zich bevindt, indien zij niet wonen op het grondgebied van één der Staten waar zij hun werkzaamheden uitoefenen.

3. Op degene die op het grondgebied van een Lid-Staat werkzaamheden in loondienst uitoefent voor een onderneming waarvan de zetel op het grondgebied van een andere Lid-Staat gevestigd is, terwijl de gemeenschappelijke grens van die Staten door de onderneming loopt, is de wetgeving van de Lid-Staat op grondgebied waarvan deze onderneming haar zetel heeft, van toepassing.

Artikel 14 bis**Bijzondere regels voor personen die anders dan in loondienst werkzaam zijn, met uitzondering van zeelieden**

Ten aanzien van de in artikel 13, lid 2, sub b) neergelegde regel gelden de volgende uitzonderingen en bijzonderheden:

1. a) Op degene die op het grondgebied van een Lid-Staat gewoonlijk werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent en op het grondgebied van een andere Lid-Staat arbeid verricht, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Staat van toepassing, mits de te verwachten duur van die arbeid niet meer dan twaalf maanden bedraagt.
 - b) indien de te verrichten arbeid door onvoorziene omstandigheden de oorspronkelijk voorziene tijdsduur overschrijdt en meer dan twaalf maanden duurt, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Staat van toepassing tot aan de beëindiging van die arbeid, mits de bevoegde autoriteit van deze Lid-Staat naar het grondgebied waarvan de betrokkenen zich heeft begeven om die arbeid te verrichten, of het door deze autoriteit aangewezen lichaam, hiervoor toestemming verleent; deze toestemming moet vóór het einde van het oorspronkelijke tijdvak van twaalf maanden worden aangevraagd. Deze toestemming mag echter niet voor een langer tijdvak dan twaalf maanden worden verleend.
2. Op degene die gewoonlijk op het grondgebied van twee of meer Lid-Staten werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent, is de wetgeving van de Lid-Staat van toepassing op het grondgebied waarvan hij woont, indien hij een deel van zijn werkzaamheden op het grondgebied van die Lid-Staat uitoefent. Indien hij geen werkzaamheden uitoefent op het grondgebied van de Lid-Staat waar hij woont, is de wetgeving van de Lid-Staat van toepassing op het grondgebied waarvan hij zijn hoofdwerkzaamheden verricht. De criteria ter bepaling van de hoofdwerkzaamheden zijn vastgesteld bij de in artikel 98 bedoelde verordening.
3. Op degene die werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent in een onderneming waarvan de zetel zich op het grondgebied van een Lid-Staat bevindt, terwijl de gemeenschappelijke grens van die twee Lid-Staten door die onderneming loopt, is de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan deze onderneming haar zetel heeft, van toepassing.
4. Indien het, krachtens de wetgeving die op een persoon van toepassing zou moeten zijn overeenkomstig het bepaalde in de leden 2 en 3, niet mogelijk is dat die persoon zich, zelfs op vrijwillige basis, aansluit bij een stelsel van ouderdomsverzekering, is de betrokkene onderworpen aan de wetgeving van de andere Lid-Staat die onafhankelijk van deze bepalingen op hem van toepassing zou zijn of, wanneer daardoor de wetgevingen van twee of meer Lid-Staten op hem van toepassing zouden zijn, aan de wetgeving die in onderlinge overeenstemming tussen deze Lid-Staten of hun bevoegde autoriteiten is vastgesteld.

Artikel 14 ter**Bijzondere regels voor zeelieden**

Ten aanzien van de in artikel 13, lid 2, sub c, neergelegde regel gelden de volgende uitzonderingen en bijzonderheden:

1. Op degene die werkzaamheden in loondienst uitoefent voor een onderneming waaraan hij normaal verbonden is, hetzij op het grondgebied van een Lid-Staat, hetzij aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een Lid-Staat vaart, en die door deze onderneming wordt gedetacheerd om voor haar rekening arbeid te verrichten aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een andere Lid-Staat vaart, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Lid-Staat van toepassing onder de in artikel 14.1, gestelde voorwaarden.
2. Op degene die gewoonlijk werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent, hetzij op het grondgebied van een Lid-Staat, hetzij aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een Lid-Staat vaart, en voor eigen rekening arbeid verricht aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een andere Lid-Staat vaart, blijft de wetgeving van eerstbedoelde Lid-Staat van toepassing onder de in artikel 14bis. 1, gestelde voorwaarden.
3. Op degene die zijn beroepswerkzaamheden gewoonlijk niet op zee uitoefent, maar arbeid verricht in de territoriale wateren of in een haven van een Lid-Staat, op een zeeschip dat onder de vlag van een andere Lid-Staat vaart en dat zich in deze territoriale wateren of deze haven bevindt, zonder tot de bemanning van dat schip te behoren, is de wetgeving van eerstbedoelde Lid-Staat van toepassing.
4. Op degene die werkzaamheden in loondienst uitoefent aan boord van een zeeschip dat onder de vlag van een Lid-Staat vaart en voor die werkzaamheden wordt beloond door een onderneming of een persoon die haar zetel of zijn domicilie op het grondgebied van een andere Lid-Staat heeft, is de wetgeving van laatstbedoelde Staat van toepassing, indien hij zijn woonplaats op het grondgebied van die Staat heeft; de onderneming of degene die het loon betaalt, wordt voor de toepassing van genoemde wetgeving als werkgever aanmerkt.

Artikel 14 quater**Bijzondere regels voor personen die gelijktijdig werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst op het grondgebied van verschillende Lid-Staten uitoefenen.**

Op degene die gelijktijdig werkzaamheden in loondienst en werkzaamheden anders dan in loondienst op het grondgebied van verschillende Lid-Staten uitoefent:

a) is, onder voorbehoud van het bepaalde onder b, de wetgeving van toepassing van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan hij werkzaamheden in loondienst uitoefent of, wanneer hij dergelijke werkzaamheden op het grondgebied van twee of meer Lid-Staten uitoefent de wetgeving die wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 14, punt 2 of 3;

b) zijn in de in bijlage VII genoemde gevallen van toepassing:

- de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan hij werkzaamheden in loondienst waarbij, wanneer hij dergelijke werkzaamheden op het grondgebied van twee of meer Lid-Staten uitoefent, deze wetgeving wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 14, punt 2 of punt 3, en

- de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan hij werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent waarbij, wanneer hij dergelijke werkzaamheden op het grondgebied van twee of meer Lid-Staten uitoefent, deze wetgeving wordt vastgesteld overeenkomstig artikel 14 bis, punt 2, punt 3 of punt 4.

Artikel 14 quinquies**Diverse bepalingen**

1. De in artikel 14, punten 2 en 3, in artikel 14 bis, leden 2, 3 en 4, artikel 14 quater, onder a en artikel 14 sexies bedoelde persoon wordt voor de toepassing van de wetgeving welke is vastgesteld overeenkomstig deze bepalingen, aangemerkt alsof hij zijn volledige beroepswerkzaamheden uitoefende op het grondgebied van de betrokken Lid-Staat.
2. Voor de vaststelling van de hoogte van de premie voor zelfstandigen ingevolge de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de in artikel 14 quater, onder b, bedoelde persoon werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent, wordt deze persoon behandeld alsof hij zijn werkzaamheid in loondienst eveneens op het grondgebied van deze Lid-Staat uitoefende.
3. Indien de wetgeving van een Lid-Staat bepaalt dat de pensioen- of rentetrekker, ook al verricht hij beroepswerkzaamheden, niet verplicht verzekerd is uit hoofde van deze werkzaamheden, dan is deze bepaling eveneens van toepassing op de pensioen- of rentetrekker, die zijn pensioen of rente heeft verworven op grond van de wetgeving van een andere Lid-Staat, tenzij de betrokkene bij het door de bevoegde autoriteit van de eerste Lid-Staat aangewezen orgaan, vermeld in bijlage 10 bij de in artikel 98 bedoelde verordening uitdrukkelijk verzoekt tot de verplichte verzekering te worden toegelaten.

Artikel 14 sexies**Bijzondere regels voor personen die in een bijzonder stelsel voor ambtenaren verzekerd zijn en gelijktijdig werknemer en/of zelfstandige zijn op het grondgebied van een of meer andere Lid-Staten.**

Personen die in de ene Lid-Staat ambtenaar of met hen gelijkgestelden zijn en in een bijzonder stelsel voor ambtenaren verzekerd zijn, en gelijktijdig werknemer en / of zelfstandige zijn op grondgebied van één of meer andere Lid-Staten, vallen onder de wetgeving van de Lid-Staat waar zij verzekerd zijn in een bijzonder stelsel voor ambtenaren.

Artikel 14 septies**Bijzondere regels voor ambtenaren die gelijktijdig in meer dan een Lid-Staat werken en in een van deze Lid-Staten verzekerd zijn in een bijzonder stelsel**

Personen die gelijktijdig in twee of meer Lid-Staten als ambtenaar of met hen gelijkgestelden werkzaam zijn en die in ten minste een van deze Lid-Staten in een bijzonder stelsel voor ambtenaren verzekerd zijn, vallen onder de wetgeving van elk van deze Lid-Staten.

Artikel 15**Regels betreffende de vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering**

1. De artikelen 13 tot en met 14 quinquies zijn niet van toepassing op de vrijwillige of de vrijwillig voortgezette verzekering, tenzij voor een van de in artikel 4 bedoelde takken van sociale zekerheid in een Lid-Staat slechts een stelsel van vrijwillige verzekering bestaat.

2. Ingeval de toepassing van de wetgeving van twee of meer Lid-Staten leidt tot gelijktijdige aansluiting:

- bij een stelsel van verplichte verzekering en bij één of meer stelsels van vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering, is op de betrokkene uitsluitend het stelsel van verplichte verzekering van toepassing;
- bij twee of meer stelsels van vrijwillig voortgezette verzekering, kan de betrokkene slechts worden toegelaten tot het stelsel van vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering waarvoor hij heeft gekozen.

3. Wat invaliditeit, ouderdom en overlijden (pensioenen) betreft, kan de betrokkene evenwel worden toegelaten tot de vrijwillige of vrijwillig voortgezette verzekering van een Lid-Staat, zelfs indien hij verplicht verzekerd is krachtens de wetgeving van een andere Lid-Staat, voorzover deze gelijktijdige aansluiting in de eerste Lid-Staat uitdrukkelijk of stilzwijgend wordt toegelaten.

Artikel 16

Bijzondere regels inzake het bedienende personeel van diplomatieke zendingen en consulaire posten alsmede de hulpfunctionarissen van de Europese Gemeenschappen

1. Artikel 13, punt 2, onder a is van toepassing op leden van het bedienende personeel van diplomatieke zendingen of consulaire posten en op de particuliere bedienden in dienst van ambtenaren van deze zendingen of posten.
2. Niettemin mogen de in punt 1 bedoelde werknemers die onderdaan zijn van de Lid-Staat welke zendstaat is, kiezen voor de toepassing van de wetgeving van die Staat. Dit keuzerecht kan aan het einde van ieder kalenderjaar opnieuw worden uitgeoefend en heeft geen terugwerkende kracht.
3. De hulpfunctionarissen van de Europese Gemeenschappen mogen met betrekking tot andere bepalingen dan die betreffende de kinderbijslag, waarvoor een bijzondere regeling geldt, kiezen tussen toepassing van de wetgeving van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zij werkzaam zijn, en toepassing van de wetgeving van de Lid-Staat waaraan zij het laatst onderworpen waren of van de Lid-Staat waarvan zij onderdaan zijn. Dit keuzerecht, dat slechts eenmaal mag worden uitgeoefend, wordt op de dag van hun indiensttreding van kracht.

Artikel 17

Uitzonderingen op de artikelen 13 tot en met 16

Twee of meer Lid-Staten, de bevoegde autoriteiten van deze Staten of de door deze autoriteiten aangewezen instellingen kunnen in onderlinge overeenstemming, in het belang van bepaalde personen of groepen personen, uitzonderingen op de artikelen 13 tot en met 16 vaststellen.

Artikel 17 bis

Bijzondere regels inzake personen die recht hebben op pensioen(en) of rente(n) krachtens de wetgeving van een of meer Lid-Staten

Degene die recht heeft op een pensioen of rente overeenkomstig de wettelijke regeling van een Lid-Staat of op pensioenen of renten krachtens de wettelijke regeling van verscheidene Lid-Staten en die op het grondgebied van een andere Lid-Staat woont, kan op zijn verzoek worden vrijgesteld van de toepassing van de wettelijke regeling van deze laatste Lid-Staten mits hij niet uit hoofde van de uitoefening van een beroepswerkzaamheid aan deze wettelijke regeling is onderworpen.

BIJLAGE VII EG-VERORDENING 1408/71

(Toepassing van artikel 14 quater, onder b)

Situaties waarin gelijktijdig de wetgeving van twee Lid-staten van toepassing is

1. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in België en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat.
2. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Denemarken en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat door een in Denemarken wonend persoon.
3. Voor de stelsels van de Ongevallenverzekering voor landbouwers en de pensioenverzekering voor landbouwers; uitoefening van landbouwwerkzaamheden anders dan in loondienst in Duitsland en van werkzaamheden anders dan in loondienst in een andere Lid-staat.
4. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Spanje en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat door een in Spanje wonend persoon.
5. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Frankrijk en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat, behalve Luxemburg.
6. Uitoefening van landbouwwerkzaamheden anders dan in loondienst in Frankrijk en van werkzaamheden in loondienst in Luxemburg.
7. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Griekenland en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat.
8. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Italië en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat.
9.
10. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Portugal en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat.
11. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Finland en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat door een in Finland wonend persoon.
12. Uitoefening van werkzaamheden anders dan in loondienst in Zweden en van werkzaamheden in loondienst in een andere Lid-staat door een in Zweden wonend persoon.

Begrippen

EUROPA

Grensarbeider

Volgens EG-Verordening 1408/71 wordt onder "grensarbeider" verstaan:

iedere werknemer of zelfstandige die zijn beroepswerkzaamheden uitoefent op het grondgebied van een Lid-Staat en woont op het grondgebied van een andere Lid-Staat, waarheen hij in beginsel dagelijks of ten minste eenmaal per week terugkeert. De grensarbeider die door de onderneming waaraan hij normaal verbonden is, wordt gedetacheerd of die een dienstverrichting uitvoert op het grondgebied van dezelfde of een andere Lid-Staat, behoudt echter gedurende een tijdvak van ten hoogste vier maanden de hoedanigheid van grensarbeider, ook al kan hij tijdens deze periode niet dagelijks of niet ten minste eenmaal per week terugkeren naar zijn woonplaats.

Derdelander

De personele werkingssfeer van de EG-Verordening 1408/71 is per 1 juni 2003 uitgebreid tot alle onderdanen van derde landen (derdelanders). De uitbreiding houdt in dat personen die niet de nationaliteit hebben van Zwitserland of één van de lidstaten van de Europese Unie (EU) of Europese Economische Ruimte (EER) vanaf 1 juni 2003 een beroep kunnen doen op de bepalingen van de EG-Verordening 1408/71. Voorwaarden zijn, dat de derdelanders:

- legaal op het grondgebied van een lidstaat verblijven en
- zich in een situatie bevinden die niet in alle opzichten geheel in de interne sfeer van een enkele lidstaat ligt.

Uit verschillende (ontwerp-) richtlijnen van de Europese Commissie blijkt dat legaal verblijf is gekoppeld aan het bezit van een geldig visum of geldige verblijfstitel. De tweede voorwaarde bepaalt dat een derdelander moet hebben gewoond of gewerkt in ten minste twee lidstaten van de Europese Unie.

Detacheren

Volgens EG-Verordening 1408/71 is iemand sociaal verzekerd in het land waar hij werkt. Maar als tijdelijk in een andere Lid- Staat wordt gewerkt kan van deze hoofdregel worden afgeweken door een detachering. De werknemer of de zelfstandige kan voor een bepaalde periode sociaal verzekerd blijven in het land waarin hij gewoonlijk werkt. De detacheringsverklaring -het E101-formulier- bewijst dat tijdens het werken in de andere Lid-Staat de premies voor de sociale zekerheid met toestemming in het andere land worden betaald. In onze folder "Detacheren naar België" of op onze website vindt u de belangrijkste stappen die u moet nemen om de detachering te regelen.

Thuis- of telewerken:

Het thuiswerken heeft ook zijn invloed op de toepasselijke wetgeving. Als bijvoorbeeld iemand in dienst is van een Nederlandse werkgever en woont in België waar hij regelmatig thuis werkt, dan kan het zijn dat niet de Nederlandse maar de Belgische sociale zekerheidswetgeving op hem van toepassing is! Voor meer informatie raden wij u aan contact op te nemen met BBZ, de Sociale Verzekeringsbank of de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid.

Ambtenaar

Volgens EG-Verordening 1408/71 wordt onder het "bijzonder stelsel voor ambtenaren" verstaan: elk stelsel van sociale zekerheid dat verschilt van het algemeen stelsel van sociale zekerheid dat van toepassing is op werknemers in de betreffende lidstaten en waaraan alle, of bepaalde categorieën van, ambtenaren of met hen gelijkgestelden rechtstreeks onderworpen zijn.

Werknemer of zelfstandige

Volgens EG-Verordening 1408/71 wordt onder "werknemer" en onder "zelfstandige" verstaan iedereen:

- die verplicht of vrijwillig voortgezet verzekerd is tegen een of meer gebeurtenissen, behorende tot de takken van een stelsel van sociale zekerheid voor werknemers of zelfstandigen of tot een bijzonder stelsel voor ambtenaren;
- die binnen een stelsel van sociale zekerheid dat voor alle ingezetenen of voor de gehele beroepsbevolking geldt, verplicht verzekerd is tegen één of meer gebeurtenissen behorende tot de takken van sociale zekerheid waarop deze verordening van toepassing is:
 - wanneer hij door de wijze van beheer of van financiering van dit stelsel als werknemer of zelfstandige kan worden onderkend, dan wel
 - indien dergelijke criteria niet aanwezig zijn, wanneer hij verplicht of vrijwillig voortgezet verzekerd is tegen een andere in bijlage I omschreven gebeurtenis, binnen een voor werknemers of zelfstandigen ingesteld stelsel of onder iii) bedoeld stelsel, dan wel, bij gebreke van zo'n stelsel in de betrokken Lid-Staat, wanneer hij beantwoordt aan de in bijlage I gegeven definitie;
- die binnen een stelsel voor sociale zekerheid dat volgens de in bijlage I vastgestelde criteria op uniforme wijze is georganiseerd voor de gehele plattelandsbevolking, verplicht verzekerd is tegen meerdere gebeurtenissen behorende tot de takken van sociale zekerheid waarop deze verordening van toepassing is;
- die, binnen een stelsel van sociale zekerheid van een Lid-Staat, ingesteld voor werknemers of voor zelfstandigen of voor alle ingezetenen of voor bepaalde categorieën ingezetenen, vrijwillig verzekerd is tegen één of meer gebeurtenissen behorende tot de takken van sociale zekerheid waarop deze verordening van toepassing is:
 - indien hij al dan niet in loondienst werkzaam is, of
 - indien hij tevoren bij een voor werknemers of zelfstandigen ingesteld stelsel van dezelfde Lid-Staat verplicht verzekerd is geweest tegen dezelfde gebeurtenis.

In Nederland en België gelden aparte statuten voor loontrekkenden en zelfstandigen. De premies voor de sociale verzekeringen, maar ook de rechten liggen nogal uit elkaar.

Sinds het arrest De Jaeck (1977) is elk land bevoegd de werkzaamheden die daar worden verricht, zelf te kwalificeren. Dit houdt bijvoorbeeld in dat het Belgische Rijksinstituut voor de Sociale Verzekering der Zelfstandigen onderzoekt of iemand als loontrekkende of als zelfstandige werkt. Voor wat betreft de kwalificatie als loontrekkende gelden criteria als loonbetaling, gezagsverhouding en persoonlijke dienstverrichting.

NEDERLAND

Ambtenaar

In Nederland is de ambtenaar onder de werking van de werknemersverzekeringen gebracht. Zij zijn zoals alle werknemers in Nederland verzekerd voor de Wet Uitbreiding Loondoorbetalingsverplichting bij Ziekte (Wulbz), de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (WAO) en de Werkloosheidswet (WW). Dit betekent dat, in geval van grensoverschrijdende arbeid, de hoofdregel van de EG-Verordening 1408/71 op hen van toepassing is.

Directeur-groootaandeelhouder

Een directeur-groootaandeelhouder in Nederland is:

iemand die werkzaamheden anders dan in dienstbetrekking verricht voor een vennootschap waarin hij, in de zin van de Nederlandse wetgeving, een 'aanmerkelijk belang' heeft (d.w.z. een belang dat recht geeft op ten minste 50 % van het stemrecht).

Voor de toepassing van Titel II van de EG-Verordening 1408/71 beschouwt Nederland de directeur-groootaandeelhouder als iemand die activiteiten in loondienst uitoefent.

Op één van onze leaflets vindt u meer informatie over de richtlijn rond de directeur-groootaandeelhouder (dga).

Commissaris

Een commissaris in Nederland is:

iemand die zijn werkzaamheden anders dan in loondienst uitoefent voor een BV of een NV.

Voor de toepassing van Titel II van de EG-Verordening 1408/71 beschouwt Nederland de commissaris als iemand die activiteiten in loondienst uitoefent.

BELGIË

Ambtenaar

Een rijksambtenaar is iemand die:

in vast dienstverband zijn diensten aan een rijksbestuur verleent. Een ambtenaar werkt bij een Ministerie of bij een instelling van openbaar nut (zoals bijvoorbeeld de Rijksdiensten). Ook personeelsleden van de Wetenschappelijke Instellingen van de Staat hebben het statuut van ambtenaar. Naast ambtenaren kent de Belgische overheid het contractueel overheidspersoneel. Dit personeel heeft een reguliere arbeidsovereenkomst.

In België zijn ambtenaren ondergebracht in het "sociaal statuut van ambtenaar". Dit betekent dat, in geval van grensoverschrijdende arbeid, rekening moet worden gehouden met de bijzondere status van de ambtenaar binnen de EG-Verordening 1408/71.

Directeur-groootaandeelhouder

Een directeur-groootaandeelhouder wordt in België altijd aangemerkt als zelfstandige. Een zelfstandige is in België namelijk iedereen die een beroepsactiviteit uitoefent, zonder gebonden te zijn door een arbeidsovereenkomst.

Voor de toepassing van Titel II van de EG-Verordening 1408/71 beschouwt België de directeur-groootaandeelhouder als zelfstandige.

Commissaris

Een commissaris in België is:

iemand die belast is met de controle over de werking van een vennootschap en onder of buiten de leden van de vennootschap wordt gekozen. De werkzaamheden worden als zelfstandige uitgeoefend. Commissarissen vallen daardoor onder het sociaal statuut van de zelfstandigen.

Voor de toepassing van Titel II van de EG-Verordening 1408/71 beschouwt België de commissaris als zelfstandige.

Zelfstandige

In België kunnen zelfstandige werkzaamheden worden uitgevoerd in hoofdberoep of bijberoep.

Een zelfstandige in hoofdberoep is:

iedere natuurlijke persoon die in België een beroepsbezigheid uitoefent op grond waarvan hij niet door een arbeidsovereenkomst of door een statuut gebonden is. Deze beroepsbezigheid is de voorname of enige bezigheid.

Een zelfstandige in bijberoep is:

een zelfstandige die naast dit bijberoep, gewoonlijk en hoofdzakelijk een andere beroepsbezigheid in loondienst uitoefent, waarvan het aantal arbeidsuren per maand minstens gelijk is aan de helft van het aantal uren arbeid voor een gelijkwaardige voltijdse baan.

Over werkzaamheden in bijberoep worden minder premies betaald. De sociale voordelen worden genoten uit de hoofdactiviteit (de reguliere werkzaamheden). Een bijberoep levert meestal geen rechten op.

Voor meer uitleg over het statuut van de zelfstandige verwijzen wij naar ons Vergelijkend Overzicht Zelfstandigen.

Hoe kunt u ons bereiken

BUREAU VOOR BELGISCHE ZAKEN

T (0031) (0)76 548 58 40

F (0031) (0)76 548 58 09

Rat Verleghstraat 2

4815 NZ Breda

Postbus 90151

4800 RC Breda

GRENSINFOPUNT:

T 0800 022 01 45

SPREKUREN

(i.s.m. de Nederlandse belastingdienst)

MAASTRICHT

Elke 2e vrijdag van de maand van 10.00 tot 14.00 uur

CWI, Het Bat 12a

TERNEUZEN

Elke 2e woensdag van de maand van 10.00 tot 14.00 uur

CWI, Rosegracht 2

EINDHOVEN

Elke 4e woensdag van de maand van 10.00 tot 14.00 uur

Belastingdienst, Karel de Grotelaan 4

Wij houden ook spreekuren met andere organisaties. Data en locaties vindt u op onze website of kunt u bij ons opvragen.

BBZ
Bureau voor Belgische Zaken

WWW.BBZ.NL

Sociale Verzekeringsbank *voor het leven*